

Door: **Hermina Sijtsma**

Buiten huwelijk geboren kinderen: erkenning

De juridische status van kinderen die worden geboren uit een niet-huwelijkse relatie is een andere dan die van kinderen die worden geboren terwijl de ouders zijn gehuwd. De man die ten tijde van de geboorte van het kind met de moeder is gehuwd, wordt automatisch vader van het kind. Ook al is het kind verwekt door een andere man, bijvoorbeeld door overspel, dan nog wordt de echtgenoot van de moeder de juridische vader van het kind. Wordt het kind geboren buiten huwelijk, dan wordt de verwekker van het kind niet automatisch ook de juridische vader. Voor deze kinderen kan het vaderschap, afgezien van adoptie, worden gevestigd door erkenning en door gerechtelijke vaststelling van het vaderschap. In dit artikel komt slechts aan bod de erkenning en haar rechtsgevolgen.

Erkenning

Door erkenning ontstaat juridisch vaderschap. Erkenning vindt plaats bij een akte van erkenning. Dit kan simpelweg bij het gemeentehuis, maar kan ook geschieden bij notariële akte. De erkenning kan al tijdens de zwangerschap worden gedaan, maar is ook nog mogelijk bij de geboorteangifte of op elk moment ná de geboorte.

Voorwaarden

Om een kind te mogen erkennen moet overigens aan enkele voorwaarden worden voldaan:

- de man die het kind wenst te erkennen, moet 16 jaar of ouder zijn;
- de moeder of het kind (vanaf 12 jaar) moet vooraf schriftelijke toestemming geven;
- erkenning is niet mogelijk door een man die niet met de moeder mag trouwen (denk hierbij aan de broer die het kind wenst te erkennen);
- er mogen niet al twee juridische ouders zijn (bijvoorbeeld als de moeder nog is gehuwd met een ander);
- indien de man die het kind wil erkennen onder curatele staat, dan is toestemming van de kantonrechter nodig.

Vervangende toestemming

Wordt niet aan deze voorwaarden voldaan, dan kan de man in enkele gevallen een verzoekschrift indienen bij de rechtbank. Zo kan de man, indien de moeder de vereiste toestemming weigert af te geven, de rechter verzoeken hem vervangende toestemming te verlenen. In een dergelijk geval weegt de rechter de belangen van de man af tegen de belangen van moeder en kind. Ook indien de toestemming niet kan worden gegeven, omdat de moeder bijvoorbeeld is overleden, kan de man een dergelijk verzoek richten aan de rechter.

Gehuwde man

Overigens is erkenning door een man die nog is gehuwd met een ander in beginsel niet mogelijk. Maar ook in zo'n situatie kan de man zich wenden tot de rechter. Vereist is dan wel dat er tussen de man en de moeder een band bestaat die in voldoende mate met een huwelijk op één lijn valt te stellen en er tussen de man en het kind een nauwe persoonlijke betrekking bestaat.

Ouderlijk gezag

Door erkenning krijgt de vader niet automatisch het ouderlijk gezag over het kind. Daartoe is een aparte aanvraag (van beide ouders) bij de rechterlijke instanties vereist (náást de erkenning). De moeder krijgt wel automatisch het ouderlijk gezag over het kind.

Deze publicatie is eigendom van **Knegtmans & van de Wouw Advocaten** | www.knegtmansvandewouw.nl

Het ouderlijk gezag omvat het recht en de plicht van de ouder om het kind op te voeden en te verzorgen. Gezamenlijk gezag betekent verder dat één ouder geen beslissingen kan nemen zonder medeweten of akkoord van de andere ouder. Het houdt in de plicht en het recht van ouders om het kind te verzorgen en op te voeden en gezamenlijk beslissingen te nemen ten behoeve van het kind. Te denken valt onder meer aan onderwerpen op het gebied van levensovertuiging (godsdienst), schoolkeuze, opname ziekenhuis, opvoedingsaangelegenheden etc. Zou het kind plotseling worden opgenomen in het ziekenhuis, en is de vader niet bekleed met het gezag, dan is slechts toestemming vereist van de moeder, niet van de vader.

Wat indien moeder medewerking weigert?

De aanvraag bij de rechterlijke instanties (aantekening gezagsregister) geschiedt op gezamenlijk verzoek. Zijn de verhoudingen verstoord, en werkt de moeder niet mee aan de inschrijving in het gezagsregister, dan is het van de zijde van de man mogelijk dat hij een verzoek indient bij de rechtbank. De rechter zal dan afwegen of het in het belang van het kind is dat de vader wordt belast met het ouderlijk gezag.

Achternaam

Een kind dat wordt geboren in een huwelijk verkrijgt de achternaam van de vader, tenzij de ouders anders hebben aangegeven. Is sprake van een kind geboren buiten een huwelijkse relatie, dan verkrijgt het de achternaam van de moeder. Wanneer het kind wordt erkend, kunnen vader en moeder gezamenlijk verklaren dat het kind de achternaam van de vader zal hebben.